

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
з німецької мови**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Затверджено вченою радою КНЛУ
Протокол № 16
від 20 травня 2020 р.

Київ – 2020

Програма вступного іспиту до аспірантури з німецької мови. Рівень вищої освіти «доктор філософії» / Уклад.: проф. Гамзюк М.В.– К.: КНЛУ, 2020. – 22 с.

Укладач: доктор філологічних наук, професор Гамзюк М.В.

Рецензенти:

Безугла Л. Р. – доктор філологічних наук, професор. професор кафедри німецької філології та перекладу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Школяренко В. І. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Схвалено на засіданні кафедри
німецької філології
«05» березня 2020 р., протокол № 8

ЗМІСТ

	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.	ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТІ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	5
2.	СТРУКТУРА І ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	7
3.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	13
	3.1. Оцінювання першого завдання	13
	3.2. Оцінювання другого завдання	14
	3.3. Оцінювання третього завдання	15
	3.4. Підсумкова оцінка за вступний письмовий екзамен	16
4.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту до аспірантури з іноземної мови розроблена у відповідності з державними освітніми стандартами вищої професійної освіти ступенів спеціаліст, магістр.

Іспит з німецької мови є вступним випробуванням до аспірантури Київського національного лінгвістичного університету. Відповідно до положення про аспірантуру, до складання вступного іспиту з німецької мови допускаються всі особи, які мають вищу освіту та володіють німецькою мовою не нижче рівня B2

Вступний іспит має на меті перевірку і оцінку сформованості у здобувачів мовної компетенції, а також спроможності реалізувати набуті знання в науковій роботі, а саме: контроль знань та умінь вступників з основних навичок володіння німецькою мовою, що визначає здатність вступників до критичного аналізу наукових здобутків, до аналітико-критичного зіставлення до поглядів провідних вітчизняних і зарубіжних дослідників, до виокремлення і формулювання ключових проблем сучасної наукової галузі за фахом вступника та визначення шляхів їх вирішення, до оволодіння науковим концептуальним і термінологічним апаратом та до навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відповідно до освітньої докторської програми.

Для проведення вступного іспиту з німецької мови до аспірантури відповідним наказом ректора створюється фахова атестаційна комісія, куди входять голова та члени комісії: провідні фахівці-мовники – доктори філологічних наук.

Вступний іспит до аспірантури проводиться німецькою мовою.

У відповідності до вимог до підготовки аспірантів, а також з урахуванням володіння іноземною мовою зазначена дисципліна розглядається як одна з загальнокультурних компетенцій. Крім того, в умовах інтенсивного міжнародного співробітництва іноземна мова розглядається як інструмент вдосконалення професійних компетенцій, у всіх видах професійної діяльності майбутнього доктора філософії.

1. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТІ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Вимоги до вступників, що вступають аспірантуру передбачають володіння іноземною мовою не нижче рівня B2 (вище середнього) у відповідності до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (CEFR – The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment),

Особи, які вступають до аспірантури, повинні володіти комплексом знань, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення майбутнього дослідження.

На іспиті з німецької мови вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння німецькою мовою в різних сферах спілкування;
- багатий лексичний запас мови, що вивчається, його вільне використання в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- сформованість навичок усного мовлення німецькою мовою, зокрема володіння орфоепічною, лексичною, граматичною нормами, що вивчається в межах програмних вимог і правильно використовувати їх у всіх видах мовленнєвої комунікації, представлених у науковій сфері усного та письмового спілкування;
- здатність розуміти основний зміст складних текстів до конкретних та абстрактних тем, а також розуміти фахові дискусії у галузі спеціалізації вступника;
- уміння чітко й деталізовано висловлюватися стосовно широкого спектра тем, висловлювати думку до актуальних питань, обґрунтовувати недоліки й переваги різних можливостей, розкривати суть поставленої проблеми;
- достатній ступінь володіння іноземною мовою як засобом здійснення наукової діяльності в іншомовному середовищі і засобом міжкультурної комунікації.

Враховуючи перспективи практичної та наукової діяльності аспірантів, на вступному іспиті пред'являються такі вимоги до знань і вмінь:

Для успішного складання іспиту вступник повинен володіти підготовленим монологічним мовленням у вигляді повідомлення, а також діалогічним мовленням у ситуаціях наукового, професійного спілкування в межах вивченого мовного матеріалу. на іспиті вступник має продемонструвати вміння адекватно сприймати мову і давати логічно обґрунтовані розгорнуті і стислі відповіді на питання екзаменатора.

Вступник повинен вміти читати оригінальну наукову літературу за фахом, спираючись на вивчений мовний матеріал, країнознавчі, фонові та професійні знання. Вступник має показати вміння читати тексти загальнонаукового змісту і відповідати на питання з прочитаного матеріалу, а також оригінальну літературу за фахом, максимально повно і точно

сприймати й аналізувати прочитане, спираючись на професійні знання, використовуючи навичку мовної та контекстуальної здогадки, вміти будувати монолог-аналіз спеціального тексту, виділивши тему, тезу автора, аргументи і докази, наведені автором у підтвердження своєї тези. Висловити власну оцінку щодо прочитаного.

Вступник повинен вміти перекладати усно без підготовки і без словника текст за фахом.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Вступний іспит до аспірантури передбачає виконання трьох екзаменаційних завдань з практичних аспектів німецької мови.

Перше завдання: Читання, переклад, інтерпретація художнього тексту.

Обсяг художнього тексту — **850–950** слів.

При виконанні першого завдання вступник повинен прочитати, перекласти, сформулювати основну ідею запропонованого тексту, висловити власні міркування щодо проблем, висвітлених у ньому, визначити стилістичну тональність тексту та пояснити, за допомогою яких стилістичних засобів (фонетичних, морфологічних, лексичних, синтаксичних та засобів образності) вона створюється, вживати лексичні одиниці та мовленнєві структури, які відповідають змісту тексту та стилю коментаря.

Відповідь передбачає читання вголос 10-12 рядків, переклад фрагмента уривку українською мовою без словника, але з використанням глосарію, де наводяться деякі лексичні одиниці, ідіоми та реалії. Лінгвістична інтерпретація тексту включає літературознавчий коментар, короткий виклад змісту уривку. При цьому здобувач повинен продемонструвати своє вміння сприймати текст як єдине художнє ціле, базуючи його інтерпретацію на врахуванні взаємодії мовних засобів художнього зображення, до яких вдається автор.

Приклад першого завдання на іспиті з німецької мови :

Machen Sie schriftliche stilistisch- interpretative Analyse des literarischen Textes in der deutschen Sprache.

Susanne Kilian MARION GUCKT AUS DEM FENSTER

Marion sitzt direkt unter dem Fenster an ihrem Tisch und macht Hausaufgaben. Es ist so die Zeit: nach dem Mittagessen, ab zwei bis ungefähr vier, halb fünf, je nachdem.

Manchmal guckt Marion durchs Fenster in den trüben, grauen Oktobernachmittag. Und ab drei Uhr guckt sie immer öfter hoch, rüber zu dem Balkon vom Altersheim. Der liegt genau in ihrem Blickfeld. Die bunten Blumenkästen haben sie längst reingebracht. Der Balkon ist leer und glänzt dunkel vor Feuchtigkeit. Das ist jetzt schon der zweite Tag, wo sie nicht kommt. Sie - das ist die alte Frau aus dem Heim drüben. Marion nennt sie heimlich für sich «die Vogelalte». Jeden Nachmittag im Herbst und Winter füttert sie die Vögel. Das läuft Tag für Tag gleich ab: Irgendwann zwischen drei und vier, immer zwischen drei und vier, nie früher und nie später, geht drüben die Balkontür auf. Eine dicke, alte Frau, auf zwei Stöcke gestützt - sie hat jedesmal Schwierigkeiten, entweder mit den Stöcken oder mit der Türklinke -, watschelt auf den Balkon. An ihrem unförmigen, dicken Körper hängen, krumm und nach innen gebogen, die Beine, als würden sie sich biegen unter dem Gewicht. Watscheln ist eigentlich ein lustiges

Wort, aber Marion fällt kein anderes ein, das so genau den Gang der Frau beschreiben könnte. Aber es sieht nicht lustig aus, wie sie geht. Kein bisschen. Eher sehr beschwerlich.

Zuerst läuft die Frau auf dem Balkon hin und her. Langsam. Ganz langsam. Wie das Pendel einer riesigen Uhr. Hin-tick, nach links; her-tack, nach rechts. Nach einer Weile bleibt sie stehen. Direkt am Geländer. Sie hängt ihre beiden Stöcke daran und stützt sich darauf, hält sich fest und lässt sich vor, zurück, vor, zurück schaukeln. Dann lehnt sie nur noch vorn mit dem Bauch gegen das Geländer, lässt es los und kramt mit den Händen in ihren Manteltaschen.

Marion hat sie noch nie in einem anderen Mantel gesehen: schwarz, oben ein kleiner Pelzkragen, mit drei riesigen, glänzenden Knöpfen zugeknöpft. Und so altmodisch! Und nie hat Marion sie etwas anderes aus der Tasche rausholen sehn als die rote Plastiktüte. Sachte wird sie aufgewickelt. Ein Stück Brot kommt zum Vorschein. Stückchen für Stückchen wird es mit zittrigen, runzligen Händen zerkrümelt und fliegt in eine aufgeregt flatternde, nickende, pickende Vogelversammlung. Tauben und Spatzen zanken sich um das Brot. Und die Alte hört mittendrin auf und schaut ihnen zu. Dann verteilt sie sehr langsam und bedächtig die letzten Krümel. Das rote Plastiksäckchen wird zurückgesteckt. Jetzt läuft alles wieder genauso ab wie vorher, nur so, als liefe nun der Film rückwärts: Die Alte steckt den Beutel ein. Schaukelt vor, zurück am Geländer. Nimmt die Stöcke wieder. Läuft hin, her, hin. Und geht vom Balkon, wobei sie wieder Schwierigkeiten mit der Tür hat.

Und heute ist sie nicht da! Marion schaut nicht jeden Tag so genau nach ihr. Bloß wenn sie Langeweile hat, guckt sie ihr die ganze Zeit zu. Dann überlegt sie, ob die Frau wohl Kinder hat? Und wie viele? Wo die wohl wohnen? Ob sie überhaupt verheiratet war? Sicher war sie früher mal nicht so dick. Und vielleicht ein sehr schönes junges Mädchen. Bestimmt war sie mal so alt wie Marion, zehn. Und ein winziges Baby war sie auch mal. Jetzt ist sie dick und alt und ganz allein da auf dem Balkon.

Marion kann sich richtig vorstellen, wie sie beim Frühstück ihr Brot in das Plastiksäckchen schiebt. Bestimmt verstohlen und heimlich. Und wahrscheinlich lächelt sie ein bisschen dabei, weil sie daran denkt, wie sich am Nachmittag die Vögel drum streiten werden.

Vielleicht ist sie bloß krank. In einer Woche oder zwei, drei Wochen - bei alten Leuten dauert das ja immer länger, denkt Marion -, da wird sie wieder drüben stehen. Aber vier Wochen vergehen, sechs, acht.

Früher hat Marion nicht jeden Tag auf die Frau gewartet. Sie hat einfach nur gesehen, wie sie drüben stand, so, wie sie einen Bus oder einen Zug sehen würde, der an einem bestimmten Ort zu einer bestimmten Zeit täglich eine Stunde steht.

Jetzt wartet Marion. Die Alte fehlt ihr. Sie hatte sich an ihren Anblick, an ihr Dasein gewöhnt. Und die Alte hatte zu ihrer Umgebung gehört, ohne dass sie es richtig gemerkt hatte.

Nach einem Vierteljahr wartete Marion nicht mehr. Die Frau war nicht krank gewesen. Sie war gestorben. Hinter den Fensterscheiben drüben im Altersheim

hatte Marion schon eine Neue gesehen. Zwischen den andern, die sie wie die Vogelalte nur vom Ansehen kannte. Die Neue fiel durch ihr schneeweißes Haar besonders auf.

Marion würde die Vogelalte nie mehr sehen. Da erst fiel ihr ein, dass sie nicht mal wusste, wie die Frau geheißen hat. Keinen Namen wusste sie. Nie hatte sie ein Wort mit ihr gesprochen. Noch nicht mal zugewinkt hatte sie ihr. Dabei war es ihr jetzt, als wäre etwas, was sie sehr liebhatte, fortgegangen.

Sie dachte, die Frau mit den schneeweißen Haaren wird auch sterben. Sie sind alle bis zum Tod da drüben. Keine geht einfach so weg. Und immer kommen andere nach.

Es war das erste Mal, dass sie zum Altersheim rüberguckte und so was dachte.

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті німецькою мовою.

Обсяг статті — **450–500** слів. Матеріалом для другого завдання вступного письмового іспиту з німецької мови слугують газетні статті суспільно-політичного та гуманітарного характеру, що добираються з матеріалів періодичних друкованих видань України.

Реферуючи запропоновану україномовну статтю, вступник повинен виявити розуміння теми та змісту статті, усно скласти інформативно відповідне резюме, викласти основні проблеми та ключові ідеї статті з дотриманням канонів газетно-публіцистичного стилю і адекватним використанням у резюме лексичних одиниць, вжитих у статті. Вступник має показати вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням, вміння логічно і послідовно викладати свої думки та висловлювати свою думку, володіти в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою та граматично правильно будувати німецькі речення. Реферування статті передбачає не просто передачу її змісту, переказ, а структурований певним чином аналіз, і включає деякі необхідні складові, а саме:

1. Назва статті, автор, джерело
2. Тема
3. Короткий зміст.
4. Аргументація і теза (основна ідея) автора
6. Ставлення відповідно до авторської ідеї і теми статті.

Рекомендовано користуватись прийнятою фразеологією:

• Mein Artikel ist der Zeitung bzw. der Zeitschrift vom (Datum) entnommen.

Das ist eine allukrainische (überregionale, regionale, lokale, politische, gesellschaftlich-politische, interessante ...) Tageszeitung □ Wochenzeitung □.

1. Die Zeitung teilt mit
 - berichtet
 - bringt einen Artikel über etw. heraus

- bringt einen Artikel unter dem Titel ... heraus
- 2. Der Artikel befindet sich auf der Seite ...
 - steht in der Rubrik ...
 - in der Spalte
- 3. Der Titel
 - (heißt) ist...
 - lautet in Deutsch ungefähr so ...
 - entspricht in Deutsch folgendem Satz: ...
 - ist äußerst schwer zu übersetzen, deshalb würde ich ihn so formulieren: ... / deshalb würde ich ihn etw. ändern.
 - Ich würde den Titel ungefähr so übersetzen: ...

4. Das Thema

- In diesem Artikel
- Im Mittelpunkt / Im Blickpunkt stehen...
- Die Zeitung berichtet über dieses Ereignis in Schlagzeilen
- Dieses Ereignis ist das Thema Nummer 1 aller Zeitungen.
- Dieses Ereignis ist die Spitzenmeldung aller Zeitungen.
- Der Autor / Der Korrespondent / Der Berichterstatter / der Verfasser
 - behandelt / erörtert ein wichtiges Problem / folgendes Thema: ...
 - stellt (kritisch) dar (z. B., stellt das Leben auf dem Lande dar).
 - setzt sich mit ... auseinander.
 - lenkt die Aufmerksamkeit des Lesers darauf, dass...
 - macht den Leser auf ... aufmerksam.
 - betont (hebt hervor, unterstreicht), bemerkt
 - weist auf ... hin (weist darauf hin, dass...)
 - befasst sich mit 2 Aspekten dieses Themas.
 - betrachtet das Problem aus zwei Sichtweisen.
 - schildert dieses Problem von zwei verschiedenen Seiten (Gesichtspunkten).

Приклад другого завдання на іспиті з німецької мови:

Rédigez le résumé de l'article proposé en français.

Як «Брекзїт» змінить Євросоюз: 5 аспектів

Вихід із Європейського Союзу, який буде запущений прем'єр-міністром Терезою Мей 29 березня, змінить не тільки Велику Британію, але і Євросоюз. Кореспондент Reuters у Брюсселі розповідає, про що йдеться.

Бюджет ЄС: Куди поділися гроші?

Бюджет ЄС становить лише 2 відсотки від державних витрат блоку. При цьому на Сході грошові перекази з Брюсселя роблять набагато більший внесок - близько 8 відсотків польського бюджету і майже п'ята частина болгарського. Без Великої Британії у Брюсселя буде приблизно на одну шосту менше ресурсів для країн, які є перш за все одержувачами,

що створить привід для боротьби між Сходом і Заходом за план витрат на сім років після 2021 року. У короткостроковій перспективі також чекає битва з Великою Британією за те, скільки вона повинна Брюсселю на момент відходу. Лондон може вирішити продовжити платити за доступ до деяких ключових бюджетів ЄС, таким як бюджет на дослідження. Але великі витрати, такі як субсидії фермерам, можуть бути піддані радикальному перегляду.

Баланс сил: Друзі, залишені в біді

Велика Британія використовувала свою 12-відсоткову частку голосів у ЄС для обмеження витрат Брюсселя і активного просування вільної торгівлі. Її відхід турбує північних союзників, зокрема скандинавів і голландців. Небагаті країни Східної Європи, за чие членство виступала Велика Британія, стурбовані тим, що Німеччина і Франція можуть вимагати збільшення мінімальної заробітної плати для їхніх країн. Охочі приєднатися до ЄС, особливо на Балканах, також втрачають союзника проти багатих західних країн, які побоюються подальшого розширення ЄС. 19 країн єврозони збільшать перевагу своєї фракції. Зараз вони можуть мати перевагу голосів над країнами поза єврозоною, але вона невелика. Блоку країн поза єврозоною, очолюваному Польщею і Швецією, знадобиться серйозна незгода між країнами євро для запобігання контролю країн єврозони над політикою ЄС. Франція стає єдиним членом ЄС з ядерною зброєю і правом вето в Раді Безпеки і втрачає наполегливого противника своїх устремлень до ширшої співпраці ЄС в оборонній сфері з країнами за межами очолюваного США альянсу НАТО; оборона вже повернулася до порядку денного в Брюсселі. Німеччина, яка має змішані почуття щодо сприйняття її як домінуючої сили в Європі внаслідок економічної могутності Берліна і того, що країна буде домом для майже однієї п'ятої громадян ЄС після «Брекзиту», турбується про те, як зберегти рівновагу, особливо зі своїм основним економічним конкурентом і співзасновником ЄС Францією.

ЄС у світі: Ослаблена сила

ЄС втрачає важливого переговорника зі Сполученими Штатами і англомовним світом в цілому. Велика Британія - це історична дипломатична і військова сила, і її вплив і розуміння таких сил, як Китай і Росія, або Близький Схід, було корисно ЄС. В Африці, джерелі зростаючого занепокоєння щодо міграції, британський бюджет і вплив грали ключову роль.

Жорстка позиція Лондона стосовно Москви завоювала Великій Британії друзів серед таких країн, як Нідерланди і країни Балтії, які побоюються, що більш м'який підхід з боку Франції, Італії та, можливо, Німеччині підірве консенсус щодо тиску на Росію за допомогою санкцій за її дії в Україні та щодо зниження залежності від російського газу.

Політична культура: Хай живе «Брекзит»?

Попри те, що британці недостатньо представлені в колективах інститутів ЄС, за 44 роки свого членства британські політики закріпили свою ключову роль на керівних посадах, а також у парламенті ЄС. Ця позиція зникне, коли британські громадяни будуть позбавлені права роботи в ЄС. Багато урядів, особливо невеликих держав, цінують те, що вони вважають британським підходом до управління, який характеризується більшою прагматичністю і невтручанням, ніж централізована, дирижистська традиція, що лежить в основі німецького підходу до управління Союзом. Велика Британія залишить спадщину, яка, швидше за все, збережеться: англійська мова як робоча мова Брюсселя, попри деякі сподівання Парижа на відновлення популярності німецької мови.

Газета «День» 31 березня 2017 року

Приблизний перелік тем:

1. Проблеми навчання та виховання молодого покоління в Україні та Німеччині:

Система освіти в Україні

Система освіти у Німеччині

- Проблеми вищої школи
2. Молодь у сучасному світі:
 Проблеми молоді в Україні
 Проблеми німецької молоді
 Молодь як майбутнє України
 Проблеми молоді: безробіття, злочинність, наркотики
3. Сім'я та шлюб:
 Сім'я та суспільство
 Роль сім'ї у вихованні дітей
 Роль жінки в сім'ї та суспільстві
4. Людина і закон:
 Права та обов'язки громадян України відповідно Конституції
 Взаємозв'язок моралі та права
 Правопорушення в сучасному суспільстві
5. Становлення України як держави:
 Державний устрій
 Конституція – основний закон України
 Українська мова як важливий чинник духовного відродження українського суспільства
 Національна політика: українська нація та національні меншини
6. Мистецтво в житті сучасної людини:
 Живопис
 Класична та сучасна музика в житті сучасної людини
 Театр, кіно
7. ФРН:
 Географія, історія, державний устрій, політичні партії
 Великі міста Німеччини
 Мистецтво Німеччини (видатні письменники, художники, композитори)
8. Міжнародні організації і зв'язки та їх роль у сучасному світі:
 ООН
 ЮНЕСКО
 Рада Європи
 Країни ЄС
 Міжнародні контакти України
9. Проблеми екології:
 Заходи щодо зупинення руйнування навколишнього середовища
 Проблеми, пов'язані із закриттям Чорнобильської АЕС
10. Засоби масової інформації :
 Роль та функції засобів масової інформації у суспільстві
 Телебачення і суспільство
 Засоби масової інформації в Україні
 Засоби масової інформації у Німеччині
11. Роль та значення німецької мови у сучасному світі

12. Німецька культура, як одна з головних складових західноєвропейської цивілізації.

Третє завдання: Презентація наукових пропозицій чи досягнень.

Відповідь вступника передбачає монологічне мовлення протягом 5-7 хвилин, а також діалог з екзаменатором з питань на тему майбутнього дослідження, наукових поглядів та здійснених досягнень вступника. У своїй презентації наукових пропозицій чи досягнень вступник повинен показати глибокий та повний аналіз теоретичних засад з теми майбутнього дослідження у відповідній мовній формі, високий рівень теоретичних узагальнень, наявність наукових підвалин відповіді, високий рівень володіння монологічним та діалогічним мовленням, вміння вести наукову дискусію, висловлювати свою думку та вільно користуватися німецькою мовою як засобом міжнародного спілкування у науковому співтоваристві.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Оцінювання виконання завдань здійснюється за принципом повного або неповного дотримання вимог до змісту та форми. Повне виконання вимог до форми і до змісту оцінюється на «**відмінно**». Часткове порушення, неякісне виконання або невиконання певних вимог до форми та змісту є підставою для виставлення оцінок «**добре**», «**задовільно**» та «**незадовільно**». При виставленні оцінки за усний екзамен враховується змістовність та ґрунтовність всіх відповідей здобувача на питання екзаменаційного білету; мовна, комунікативна та лінгвокраїнознавча компетенція здобувача та рівень володіння основами теорії мови. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних питань екзаменаційного білету.

3.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Читання, переклад, інтерпретація художнього тексту.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- повне розуміння прочитаного тексту та інформативна відповідність власного коментаря змісту уривка;
- чітке та послідовне викладання в коментарі основної ідеї та проблем, висвітлених у тексті;
- змістовна інтерпретація уривку з опорою на стилістичні засоби (лексичні, синтаксичні та засоби образності), які створюють стилістичну тональність запропонованого тексту;
- відповідність стилю коментаря канонам літературно-критичного викладу;
- наявність особистої оцінки уривку із зазначенням загальних вражень та описом окремих компонентів, які зв'язують зміст тексту з його формою.

Форма відповіді:

- логічна композиційна побудова коментаря;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;
- широка варіативність у виборі лексичних, граматичних структур та їх відповідність літературно-критичному викладу;
- наявність не більше трьох незначних помилок граматичного, лексичного, стилістичного характеру.

Оцінка «добре»

Достатнє розуміння тексту, цілком прийнятний літературний переклад уривку українською мовою, добре знання творчості автора тексту та його місця в літературному розвої конкретної епохи, змістовна інтерпретація фрагменту тексту з аналізом лінгвостилістичних засобів і недостатньо повною оцінкою прочитаного. Невиконання однієї вимоги до змісту та/або двох вимог до форми. Допускається до п'яти незначних помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Достатньо точне розуміння тексту, недостатньо адекватний переклад уривку тексту українською мовою, задовільне знання творчості автора тексту та його місця в літературі, недостатньо змістовна інтерпретація фрагменту тексту з елементами аналізу лінгвостилістичних засобів і невміння дати оцінку прочитаному. Невиконання двох вимог до змісту та/або трьох вимог до форми. Допускається не більше семи помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Недостатнє розуміння тексту, неадекватний переклад уривку тексту українською мовою, фрагментарність або повна відсутність знань про творчість автора тексту. Невміння визначити основні мовно-стилістичні засоби. Невиконання трьох та більше вимог до змісту та/або чотирьох вимог до форми при допущенні восьми та більше помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

3.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті німецькою мовою.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- виявлення повного розуміння статті;
- інформативна відповідність резюме статті її змісту;
- змістовне та логічне викладення основних проблем та ключових ідей статті;
- дотримання канонів франкомовного газетно-публіцистичного стилю, включаючи формулювання заголовку;

- максимальне використання в тексті резюме лексичних одиниць, вжитих у статті.

Форма відповіді:

- правильна композиційна побудова резюме статті;
- чітке, логічне й послідовне викладання змісту статті;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;
- наявність не більше однієї помилки лексичного, граматичного або стилістичного характеру;

Оцінка «добре»

Достатньо вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням. Вміння вести бесіду та висловлювати свою точку зору. Володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Невиконання однієї вимоги до змісту, однієї вимоги до форми. Допускається не більше трьох помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Недостатньо вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням. Уміння виділити та достатньо вірно сформулювати основну думку тексту. Невміння вести бесіду та аргументувати свою думку через недостатній запас слів. Знижений темп мовлення. Невиконання двох вимог до змісту, двох вимог до форми. Допускається до п'яти помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Невміння вести бесіду з проблем газетної та журнальної статті через недостатній запас слів. Невиконання трьох і більше вимог до змісту, трьох і більше вимог до форми при допущенні шести та більше помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру

3.3. Оцінювання третього завдання

Третє завдання: Презентація наукових пропозицій чи досягнень.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- уміння продемонструвати глибоке знання основ відповідної теоретичної дисципліни;

- змістовне та аргументоване викладання теоретичних положень відповідної теоретичної дисципліни;
- глибокий та повний аналіз теоретичних положень у бездоганній мовній формі;
- чітке й логічне розв’язання теоретичних проблем відповідної дисципліни;
- уміння зробити відповідні узагальнення.

Форма відповіді:

- володіння нормами франкомовного академічного викладу;
- дотримання необхідних міжфразових зв’язків;
- доцільне вживання відповідних наукових термінів та терміносполучень;
- наявність не більше трьох незначних помилок граматичного, лексичного, стилістичного характеру;

Оцінка «добре»

Глибоке та змістовне викладення теоретичного матеріалу. Невиконання однієї вимоги до змісту, однієї вимоги до форми. Допускається до чотирьох помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Неглибоке викладення матеріалу. Невиконання двох вимог до змісту, двох вимог до форми. Допускається до шести незначних помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Поверхове викладення теоретичного питання, нерозкриття суті. Невиконання трьох та більше вимог до змісту, трьох та більше вимог до форми при допущенні більше шести помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

3.4. Підсумкова оцінка за вступний письмовий екзамен

Підсумкова оцінка за вступний письмовий іспит виставляється з урахуванням трьох складників оцінок за виконання кожного завдання.

Жодна із складників оцінок не має переваг перед рештою, відтак подані нижче комбінації балів є підставою для виставлення вступникові відповідної підсумкової оцінки.

Відмінно:	“5”, “5”, “5” “5”, “5”, “4”
Добре:	“4”, “4”, “5” “4”, “4”, “3” “3”, “4”, “5” “4”, “4”, “4” “5”, “5”, “3”

Задовільно:	“5”, “5”, “2” “4”, “4”, “2” “3”, “3”, “2”	“3”, “3”, “3” “3”, “3”, “4” “3”, “3”, “5”	“5”, “4”, “2” “5”, “3”, “2” “4”, “3”, “2”
Незадовільно:	“2”, “2”, “2” “2”, “2”, “3”	“2”, “2”, “4” “2”, “2”, “5”	

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теоретична фонетика

1. Бондарко Л. В. Фонология речевой деятельности / Л. В. Бондарко. – С-Пб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2000. – 158 с.
2. Васько Р. В. Давньогерманський консонантизм: парадигматика і синтагматика / Роман Володимирович Васько / Київський національний лінгвістичний ун-т. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2006. – 304 с.
3. Зиндер Л. Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка / Л. Р. Зиндер. – М.: АCADEMIA, 2003. – 158 с.
4. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / Михайло Петрович Кочерган. – К.: ВЦ "Академія", 2008. – 368 с.
5. Стеріополо О. І. Теоретичні засади фонетики німецької мови / Олена Іванівна Стеріополо. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 320 с.
6. Hakkarainen H. J. Phonetik des Deutschen / Heikki Hakkarainen. – München: Fink, 1995. – 197 S.
7. Kohler K. J. Einführung in die Phonetik des Deutschen / Klaus J. Kohler. – Berlin: Erich Schmidt, 1995. – 249 S.
8. Machelett K. Das Lesen von Sonagrammen / K. Machelett. – 1996. – <http://www.phonetik.uni-muenchen.de/Lehre/Skripten/SGL/SGLHome.html>
9. Pompino-Marschall B. Einführung in die Phonetik / Bernd Pompino-Marschall. – Berlin; New York: Walter de Gruyter, 2003. – 324 S.

Теоретична граматики

1. Бондаренко А.В. Функциональная грамматика. – Л., 1984.
2. Москальская О.И. Грамматика текста. – М., 1981.
3. Admoni W. Der deutsche Sprachbau. – М. L., 1966
4. Grundzüge der deutschen Grammatik. Autorenkollektiv. - Berlin, 1981.
5. Moskalskaja O.I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – М., 1975.

Історія мови

1. Жирмунский В.М. История немецкого языка.- М., 1948
2. Левицький В.В., Поль Г.-Д. Історія німецької мови.- Вінниця, 2010.
3. Филичева Н.И. История немецкого языка.- М., 1959.
4. Ходаковська Н.Г."Історія німецької мови" для студентів факультету вечірнього та заочного навчання. К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 104 с.
5. Чемоданов Н. С. Хрестоматия по истории немецкого языка, М., 1978
6. Bublik W.. Geschichte der deutschen Sprache, K., 1983.
7. Einführung in das Studium der deutschen Sprachgeschichte, М., 1965
8. Moskalskaja O. I. Deutsche Sprachgeschichte. Moskau, 2009
9. Schmidt. W. Deutsche Sprachgeschichte, Berlin, 2000
10. Sinder. L., Strojewa T.. Einführung in das Studium der deutschen Sprachgeschichte, М., 1965

Лексикологія

1. Баран Я.А. Фразеологія у системі мови. – Івано-Франк., 1997. – 176 с.
2. Кубрякова Е.С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. – М., 1981.
3. Никитин М.В. Лексическое значение слова. – М., 1983.
4. Огуй О. Лексикологія німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2003.
5. Розен Е.В. Немецкая лексика: история и современность. – М., 1991.
6. Степанова М.Д. Словообразование современного немецкого языка. – М., 1953.
7. Телия В.Н. Типы языковых значений. - М., 1981.
8. Чернышова И.И. Фразеология современного немецкого языка. - М., 1970.
9. Юханов О.С. Німецька лексикологія (лекції, тестові завдання, терміни). – К.: Ленвіт, 2008. – 124 с.
10. Barz Irmhild, Schröder Marianne. Wortbildung – praktisch und integrativ. Ein Arbeitsbuch. Frankfurt a. M.: Peter Lang Verlag, 2002.
11. Bürger H. Phraseologie: eine Einführung am Beispiel des Deutschen. – Berlin, 1998. – 224 S.
12. Cernyseva I.I. Feste Wortkomplexe der deutschen Sprache und Rede. - L., 1980.
13. Donalis Elke. Wortbildung im Deutschen. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2002.
14. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. – 2. Aufl. – Tübingen: Max Niemeyer, 1997. – 299 S. – Bibliogr.: S. 267-288.
15. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Sprache. – L., 1969.
16. Kühn Ingrid. Lexikologie – eine Einführung. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1994.
17. Oguy O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. W., 2003. – 402 S.
18. Olschanski I.I. Moderne deutsche Lexikographie. – М., 1979.
19. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – L., 1984
20. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992. – 306 S.
21. Schlaefel Michael. Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. Grundlagen der Germanistik, Nr. 40. Berlin: Erick Schmidt Verlag, 2002.
22. Sommerfeldt K.E. Entwicklungstendenzen in der deutschen Gegenwartssprache. - L., 1988
23. Stepanowa M. D., Černyševa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache, М., 1986. – 247 S.

Стилістика

1. Балли И. Французская стилистика. – М., 1961.
2. Бондалетова В.Д., Вартометова С.С. Стилистика русского языка. М. 1989

3. Бранлес М.П. Стилистика немецкого языка. – М., 1990.
4. Гальнерин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М., 1981.
5. Голуб И.Б. Стилистика современного русского языка. – М., 1986.
6. Голуб И.Б. Стилистика русского языка. – Айрис-прес, Москва. – 1997. – 448 с.
7. Мороховский А.Н., Воробьева О.П., Стилистика английского языка. – К., 1984.
8. Одинцов В.В, Стилистика текста. – М., 1980
9. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1999. – 239 с.
10. Шевченко Л.І., Шулінова Л.В. Стилїстика української літературної мови: тести, завдання, вправи. – К.: КНУ, 2004. – 191 с.
11. Fleischer W., Michel G. Stilistik der deutschen Sprache. – Leipzig. 1973.
1. Fleischer W., Michel G., Stacke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. – 2A. – Frankfurt/Main: Peter Lang, 1996. – 341 S.
2. Sandig B. Stilistik der deutschen Sprache. – Berlin, New York: de Greyter, 1986. – 386 S.
3. Glusak T.S. Funktionalstilistik des Deutschen. – Minsk: Verlag „Wyschejschaja Schkola“, 1981. – S. 170.
4. Neuland E., Bleckwenn H. Stil-Stilistik-Stilisierung. – Frankfurt/Main: Vogelverlag, 1991. – S. 150.
5. Sowinski B. Stilistik: Stiltheorien und Stilanalysen. – Stuttgart: Metzler, 1999. – 286 S.

Порівняльна типологія

1. Артемчук Г.І., Назарук П.М. Порівняльна типологія німецької і української мов: Практикум із словотворення. - К.: Вища школа, 1988.
2. Жлуктенко Ю. О. Аспекти контрастивної лексикології // Мовознавство. – 1989.— № 1. – С. 2–8.
3. Жлуктенко Ю. О., Бублик В. Н. Контрастивна лінгвістика: проблеми і перспективи // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С. 3–15.
4. Зеленецкий А. Л., Монахов П. Ф. Сравнительная типология немецкого и русского языков. – М., 1983. – 240 с.
5. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. – К.: Видавничий центр КНЛУ , 2006. – 424 с.
6. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. - К.: Видавничий центр «Академія», 2006.
7. Крушельницкая К. Г. Очерки по сопоставительной грамматике немецкого и русского языков. М., 1961. – 272 с.
8. Німецько-українські мовні паралелі (порівняльно-типологічна грамати́ка) / За ред. проф. Ю. О. Жлуктенка. – К., 1977. – 354 с.

9. Палиця Г. С. Порівняльна типологія української та німецької мов. – Дрогобич: Вимір, 2010. – 160 с.
10. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.
11. Helbig G. Zu einigen Problemen der konfrontativen Grammatik und der Interferenz in ihrer Bedeutung für den Fremdsprachenunterricht. – “Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin. Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe“. – Н.3., 1973. – С. 171–176.
12. Korunets' I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 460 с.
13. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – 3. Aufl. – М.: Академия, 2004. – 352 с.
14. Ohnheiser I. Wortbildung im Sprachvergleich. Russisch-Deutsch. – Leipzig, 1987. – 154 с.
15. Schendels E. Deutsche Grammatik. – М., 1979. – 397 с.
16. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde. – 5. Aufl. – Berlin, 1967. – 356 с.
17. Sternemann R. Zur Komparabilität in der konfrontativen Linguistik. – “Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin. Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe.“ – Н.3., 1973. – С. 32–36.

Завідувач кафедри _____

Гамзюк М.В..